

Архивни документи свързани с преименуването на ромите

ДА – Благоевград, Фонд 2Б, оп. 12, а.е.41, л. 95 -96

С П Р А В К А за първите резултати по подмяната на паспортите и имената на българските цигани 1981

С П Р А В К А

за първите резултати по подмяната на паспортите и имената на българските цигани
1981

№	ОБЩИНСКИ НАРОДЕН СЪВЕТ	общ брой към 01.07.1981 г.	пре- именувани	издадени паспорти за I шестмесечие на 1981 г.	издадени паспорти с нови имена от 01.07. до 25.09.1981 г.
1	БЛАГОЕВГРАД	1751	422	64	35
2	СИМИТЛИ	985	268	35	28
3	КРЕСНА	149	79	23	6
4	СТРУМЯНИ	540	60	25	48
5	САНДАНСКИ	3064	886	73	63
6	КАТУНЦИ	93	84	-	5
7	ПЕТРИЧ	2166	568	57	252
8	ПЪРВОМАЙ	294	92	-	44
9	РАЗЛОГ	1770	1650	58	26
10	БАНСКО	522	520	-	-
11	БЕЛИЦА	746	746	-	-
12	ЯКОРУДА	356	356	16	8
13	ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ	2236	2236	70	20
14	ГЪРМЕН	645	645	16	10
15	ХАДЖИДИМОВО	170	170	-	-
16	САТОВЧА	329	329	-	-
		15816	9111	437	545

ОБЩИНСКИ НАРОДЕН СЪВЕТ	общ брой на циганите	преименувани с трите имена до 01.07.1981 г.	подадени молби за подмяна на имената след 01.07.1981	общ брой на подменени лични, бащини и фамилни имена	подмене ни паспорти /новия образец от 1981/

			лични	семејни		
Благоевград	1771	275	466	130	754	190
Симитли	1011	57	51	34	162	56
Кресна	149	1	37	3	44	25
Струмяни	637	-	44	27	127	44
Сандански	2988	81	347	90	570	227
Катунци	84	-	8	1	12	6
Петрич	2166	278	503	98	1077	447
Първомай	294	3	110	48	237	100
Разлог	1770	1650	14	8	27	114
Банско	762	760	-	-	-	17
Белица	746	746	-	-	-	122
Якоруда	356	355	-	-	-	29
Гоце Делчев	2372	2372	-	-	-	40
Гърмен	666	666	-	-	-	48
Хаджидимово	136	135	-	-	-	4
Сатовча	384	384	-	-	-	24
	16292	7763	1580	439	3010	1493

ДА – Благоевград, Фонд 2Б, оп. 12, а.е.41, л. 119 -120
СПИСЪК НА ОСТАВАЩИТЕ ЗА ПРЕИМЕНУВАНЕ ЦИГАНИ
ОТ БЪЛГАРСКИ ПРОИЗХОД

СПИСЪК
НА ОСТАВАЩИТЕ ЗА ПРЕИМЕНУВАНЕ ЦИГАНИ
ОТ БЪЛГАРСКИ ПРОИЗХОД

РЕГИОН	МЕСТОНАХОЖДЕНИЕ	БРОЙ
Санданска селищна система	- в гр. Сандански	45
	- в селищната система	2
	- в окръга	12
	- в други окръзи	24
	- в чужбина	2
	общо:	85 души
Петричка селищна система	- в гр. Петрич	23
	- в окръга	9
	- в други окръзи	14
	- в чужбина	2
	- военнослужещи	3
- с неизвестно местожителство	2	
	общо:	53 души
Струмяни селищна система	- в окръга	5
	- в чужбина	1
	- с неизвестно местожителство	4

	общо:	10 души
Симитли селищна система	- в окръга - в други окръзи - в чужбина - в затвора	2 3 1 1
	общо:	7 души
Кресна селищна система	- в гр. Кресна - в окръга - в други окръзи - в чужбина - военнослужащи	1 2 2 2 1
	общо:	8 души
Остават общо, от които	- в окръга - в други окръзи - в чужбина - военнослужащи - в затвора - с неизвестен адрес	164 102 43 8 4 1 6

6 юли 1982 година
БЛАГОЕВГРАД

ОКРЪЖЕН КОМИТЕТ НА БКП

ДА – Благоевград, Фонд 2Б, оп. 12, а.е.41, л. 121 - 128

ИНФОРМАЦИЯ за изпълнение решенията на секретариата на ЦК на БКП и на Националния съвет на Отечествения фронт за работата сред българските цигани

ИНФОРМАЦИЯ

за изпълнение решенията на секретариата на ЦК на БКП и на Националния съвет на Отечествения фронт за работата сред българските цигани

В Благоевградски окръг живеят 15 987 български цигани. Те са предимно в градовете Благоевград, Сандански, Петрич, Разлог, Гоце Делчев, Симитли, Якоруда, Белица и редица села като Първомай, Склаве, Джигурово, Струмјани, Крупник, Дамяница, Баня и др.

В резултат на големите успехи, постигнати в строителството на социализма особено след историческия Априлски пленум на ЦК на БКП, в живота на българските цигани, в тяхното отношение към делото на социализма настъпиха съществени положителни изменения. Сега се извършва процес на постоянно развитие и приобщаване на българските цигани към политиката на БКП и по-активното им участие в решение на стопанските задачи в окръга.

В изпълнение на решенията на Секретариата на ЦК на БКП от 27 октомври 1978 година за работата с българските цигани Окръжният комитет на Отечествения фронт и общинските комитети приеха мероприятия и програми за тяхното реализиране.

По-конкретна и целенасочена стана работата на окръжната отечественофронтowska организация за по-пълното включване на българските цигани във всички сфери на материалния и духовен живот. Благодарение на това и благодарение на усилията на други органи и организации, огромното мнозинство трудоспособно циганско население се включва активно на постоянна работа в материалното производство и в другите области на живота. По-голямата част от това население се стреми да скъса с циганския манталитет и начин на живот. От масата на българските цигани израсна значителен актив-членове на ОФ и членове на партийни бюра, председатели на квартални и общински комитети, на низови организации и др. Разшири се обхвата на младежите и девойките в Комсомола, все по-широко става участието им в държавните и другите органи в обществения живот. И макар, да не са изживени всички недостатъци на миналото, все повече и по-чувствително се проявяват онези положителни явления и факти, които говорят за новото в бита, в мисленето и поведението на хората, за чертите на социалистическия начин на живот, които се насаждат в съзнанието на българските цигани.

През месец ноември 1980 година Окръжният комитет на Отечествения фронт проведе окръжно съвещание в гр. Симитли за обмяна на положителния опит с българските цигани. В работата на съвещанието взеха участие представителите на партийни, държавни, стопански, обществени и низови организации. Споделен бе положителния опит на голяма част на общинските комитети на Отечествения фронт, предприятия, държавни организации, селища и други, набелязаха се конкретни мерки за изпълнение решенията на Секретариата на ЦК на БКП, НС на Отечествения фронт и бюрата на БКП и ОК на Отечествения фронт. Материалите от съвещанието се отпечатаха в специална брошура и се изпратиха за ползване в общинските комитети на Отечествения фронт.

По-късно бяха проведени и общински съвещания за обмяна на положителния опит в Разлог, Гоце Делчев и Белица.

След съвещанието в Симитли към общинските комитети на Отечествения фронт са изградени работни групи за индивидуална работа по селища и низови организации. Тези работни групи се оглавяваха от председателите или секретарите на общинските комитети на Отечествения фронт. Те обхождаха семействата и водиха с тях индивидуални разговори за подмяна на имената. Окръжният и общинският комитети на Отечествения фронт отделиха специално внимание на трудово-възпитателната работа в низовите организации в селищата, населени с български цигани. Проведени бяха индивидуални срещи, на които се разясняваше необходимостта и задължението на всеки да се труди и да произвежда блага. Посочваха се примери на добри и заслужили работници. Освен това, бяха съставени списъци на неработещите, като с много от тях се проведеха разговори и се насочваха къде да работят, съобразно квалификацията им.

Политическата и организаторската дейност, провеждана от Окръжните и общинските комитети на Отечествения фронт по местоживееене под ръководството

на Окръжния комитет на партията доведе до ново отношение към труда. Това е един положителен факт в окръга.

Мнозинството български цигани осъзна необходимостта да се труди. Сега те работят в такива предприятия като ЗМК, Завод "Гроздан Николов", Текстилният комбинат, Благоустройствени строежи, Керамичната фабрика, РП "Първи май", КЦХ и Завода за фуражни дрожди, в промишлените предприятия на Петрич и Сандански, в комунално-битовите предприятия и в сферата на обслужването в окръга и др. В болничните заведения на окръга работят не малък брой като медицински сестри, акушерки, санитарни и помощен персонал. Значителен е броят на работещите в селското стопанство, особено в Петрич, Сандански, Разлог, Симитли, Гоце Делчев, Белица и др. Болшинството от тях се трудят съвместно и са добри и уважавани производственици. По-голямата част от работниците получават добри доходи, което е предпоставка за материалното им възможване и духовно израстване, за приобщаването им към останалата част от българското население. Има не малко случаи, когато обзавеждането на български цигани надвишава средното ниво на останалите наши граждани. Тези случаи Окръжният комитет и общинските комитети са посочвали за пример и те стоят в основата на стремежа за изграждане на образцови домове, за промяна на битовата култура на българските цигани. В тази насока се провеждат специални беседи, провежда се здравна просвета и здравни мероприятия.

Окръжният и общинските комитети на Отечествения фронт отделят специално внимание и на въпросите по благоустрояването и хигиенизирането на районите, населявани от български цигани. Тези въпроси са обсъждани на отчетно-изборни събрания и конференции. В повечето от селищата като Гоце Делчев, Благоевград, Разлог, Белица, Якоруда, Сандански, Първомай и др. бяха постигнати добри успехи при прокарването на нова канализация, асфалтиране на улици, озеленяване на дворове и т.н.

Управление "Строителство и архитектура" при ОНС разработи градоустройствени планове на микрорайони, включващи и квартали, населени с български цигани в градовете Благоевград, Петрич, Сандански, Разлог и Симитли. По този начин се създават възможности за постепенно премахване на обособените квартали и махали, които отговарят на съвременните градоустройствени планове.

От няколко години в окръга се породи движението "Образцов дом". Добри резултати са постигнати в селищата Гоце Делчев, Благоевград, Якоруда, Първомай, Сандански, Разлог и други.

След съвещанието в гр. Симитли окръжната отечественофронтowska организация подобри работата си по издигане образователното и културно ниво на населението по повишаване на неговата политическа активност и съзнателност. Уместно е да се отбележи ролята, която играят низовите организации при решаването на тези въпроси.

В рамките на масовата политическа просвета по низови организации се проведеха срещи-разговори с родителите. На тези срещи се обсъдиха въпросите на образованието и възпитанието на децата, професионалното ориентиране, необходимостта да се изучават и усвояват такива професии, които могат да се реализират в предприятията и учрежденията на съответната селищна система. Изхождайки от обещанието, че в това отношение работата с жените е важна и

отговорна, общинските комитети на Отечествения фронт и общинските съвети в общините Гоце Делчев и Симитли създадоха клубове на жените – активистки. В тези клубове и в женсъветите намират изява и се изявяват активистките, завършили школите във Велинград, Благоевград. Предстоящо е разкриването на клубове и в други селища в окръга.

През настоящата учебна година обхвата на децата-циганчета в системата на детските предучилищни и училищни заведения е подобрена. От всичко 930 деца от 3 до 7 години в системата на предучилищните заведения са обхванати 452 деца. Сега в училищата от първи до осми клас се обучават 2 333 ученика.

В интернати и пансионати са настанени 170 български циганчета. В полуинтернатни групи са обхванати 1 441 ученика или 62% от общия брой от учащи се. В извънкласни форми на работа са обхванати 284 деца.

Увеличи се броя на продължаващите в средните училища. Все още обаче е малък броя на завършилите полувисше и висше образование. Заради това в окръга се формира отряд народна интелигенция из средата на българските цигани.

Снижена е смъртността при децата от цигански произход. През 1978 година на 5 през първото полугодие на 1982 година.

Взети са необходимите мерки за включване на българските цигани в проявите и формите на художествената самодейност. На по-висока основа е поставен този въпрос в общините Сандански, Разлог, Банско и Белица.

Окръжната отечественофронтowska организация обръща необходимото внимание на борбата срещу противообществените прояви. Тези прояви все още се срещат в редица селища на окръга като Благоевград, Смитли, Разлог, Сандански, Гоце Делчев, Петрич и други. Над всеки проявил се е поет патронаж, който да влияе и направлява провинилия се да не допуска повторно лошо деяние. В тази насока е изградено добро взаимодействие между общинските комитети и инспекторите на ДПС и МВР, както и с комисиите с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Общинските комитети на Отечествения фронт следят отблизо и ръководят и насочват работата на низовите организации, в които преобладават български цигани. Във всяко ръководство на низовите организации са ангажирани над 20 души активисти. Не са малко въпросите, по които те работят, а също така и трудностите, с които се сблъскват.

Подпомогната от цялата общественост, окръжната отечественофронтowska организация извърши добра работа по промяната на имената. В резултат на това, почти всички граждани от циганското население са приели български имена. И за отбелязване е, че е изключение да попаднеш на руски имена, българските цигани се придържат към българската именна система. Това е един обективен положителен процес, който отразява коренните изменения, настъпили в тяхното съзнание, бит и култура.

Окръжният и общинските комитети на Отечествения фронт полагат големи усилия за повишаване културата на бита сред това население, за изкореняване на някои предразсъдъци в техния бит, за внедряване на българските празници. Провеждат се празници на квартали, на които се награждават първенците в труда, живеещи в съответния квартал, обявяват се образцови домове и др. Провеждат се тържества при влизане в нов дом. Ежегодно се празнува тържествено Деня на родилната помощ, 8-ми март, 3-ти март и други. Устройват се вечери на

многодетните майки, вечери на трудовата слава, на новобранец и др. Прави се необходимото за внедряване на новите граждански ритуали. Решен е въпроса с погребенията, всички се извършват по съвременни ритуали. Все още проблеми съществуват при гражданските бракове. Чести сватби правят непълнолетни и тези лекомислени женитби най-често завършват с разводи.

Окръжният и общинските комитети на отечествения фронт отделят също голяма внимание и на организирането и провеждането на масова политическа просвета, на включването в различните ѝ форми сред голям брой български цигани.

Общият извод за окръжната организация на Отечествения фронт е, че в Благоевградски окръг, проблема за работата с българските цигани през последните години е решаван успешно от Окръжния и общинските комитети на Отечествения фронт.

Наред с положителните резултати в работата с българските цигани съществуват слабости и има редица нерешени въпроси⁷

- необходимо е да се преодолее съществуващия стремеж за безразборно строителство без градоустройствени планове и нежеланието на някои български цигани да се включат в кооперативното строителство, за което Окръжният и общинските комитети на Отечествения фронт да съдействат за отреждане на парцели, съгласно регулационните планове на селищата в окръга.
- крайно време е да се премахне негативното отношение на част от останалото българско население към българските цигани, да се създадат навици за назоваване на българските имена при общуване с тях.
- да се продължи изграждането на положително отношение и разбиране за приемане с предимство на българските цигани на работа.
- да се полагат усилия за успеваемостта и намаляване броя на второгодниците сред учащите се български цигани. Да се вземат необходимите мерки за увеличаване броя на завършилите средно, полувисше и висше образование, за непрекъснато повишаване на културното им равнище.
- ръководството на отечествения фронт да активизира работата си сред българските цигани с оглед на тяхната по-пълна реализация в обществено-икономическия живот на окръга.

За по-нататъшното подобряване на работата с българските цигани, Бюрото на Окръжния(я комитет на Отечествения фронт

РЕШИ:

1. Оценява като положителна и резултатна работата на Окръжния и общинските комитети на Отечествения фронт.
2. Окръжният и общинските комитети на Отечествения фронт да засилят взаимодействието си с онези органи и организации, от които зависи приемането на въпросите, свързани с устройването и възпитанието на българските цигани.

3. Обръща внимание на общинските комитети на Отечествения фронт да засилят работата си с активистките, завършили школите във Велинград и Асеновград.
4. Задължава общо комитетите на Отечествения фронт да приемат информации и да актуализират мероприятията си за работа с българските цигани.

09.11.1982 г.
Благоевград

Внася:
Р. Бачева
Ив. Дживджорски

ДА – Благоевград, фонд 2Б, оп. 12, а.е.41, л. 129 -132

И н ф о р м а ц и я за работата по документацията и обстановката сред българските цигани в благоевградски окръг към 25.09.1981 година

ПОВЕРИТЕЛНО!

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ЗА РАБОТАТА ПО ДОКУМЕНТАЦИЯТА И ОБСТАНОВКАТА СРЕД БЪЛГАРСКИТЕ ЦИГАНИ В БЛАГОЕВГРАДСКИ ОКРЪГ КЪМ 25.09.1981 ГОДИНА

Съгласно оперативната отчетност, водена в Окръжния народен съвет, на територията на Благоевградски окръг живеят 15 816 български цигани. Те са предимно в общинските центрове – Благоевград, Сандански, Петрич, Гоце Делчев, Разлог и някои съставни села.

Големите социално-икономически, просветни и културни постижения в окръга доведоха до чувствителни положителни изменения в целокупния живот на българските цигани. Сред значителна част от тях налице е стремежът да скъсат с примитивния начин ниската култура на живот. Създаден е определен актив из средата на това население – членове на БКП и партийни бюра, включени са в ръководствата на ОФ, профсъюзите и ДКМС; по-широко е представителството и участието им в държавните органи. Коренно се изменя отношението към труда. Редица млади хора постъпиха и работят в заводите с най-прогресивното производство, увеличава се броят на заетите в духовната сфера. Подлежащите на обучение са обхванати почти сто процента. С предимство се приемат децата на изявилите желание родители в детските ясли, градини, в пансиони и интернати. Народните съвети осъществиха редица благоустройствени и хигиенни мероприятия.

Всичко това е сериозна предпоставка за успешно изпълнение на указанията на ЦК на БКП за подмяната на паспортите и другата документация на тази част от българските цигани, които имат турско-арабски имена.

Непосредствено след съвещанието на Централния комитет, първият секретар на Окръжния комитет – др. Владимир Сандев подробно инструктира първите секретари на общинските партийни комитети и постави конкретни задачи за изпълнение. Към Окръжния комитет на партията се изгради Оперативно бюро за контрол и оказване на помощ по места. Досега Оперативното бюро под ръководството на първия секретар е провело три контролно-разяснителни съвещания със секретарите на общинските партийни комитети. Освен това за всяка селищна система е определен отговорник от Окръжния комитет на БКП. От м. октомври т.г. към всяко първо число, първите секретари на общинските комитети ще се отчитат по този проблем пред Оперативното бюро на Окръжния комитет.

От своя страна, общинските партийни комитети извършиха необходимата организаторска и разяснителна работа при стриктно спазване на индивидуалния метод. За целта към общинските комитети са сформирани работни групи с представители на народните съвети, общественно-политическите организации и други органи, имащи задължения по въпроса. Такива работни групи са изградени в кварталите и някои предприятия, членове на които са разпределени по отделни семейства и отделни хора. Така например на комунисти от Тютюнева промишленост, комунални услуги и строителната организация в гр. Гоце Делчев; в III-ти квартал, ТК “Пирин” и Текстилният комбинат в Благоевград; с. Микрево и други са поставени поръчения за индивидуална работа като се отчитат в началото на всяка седмица.

Всички партийни комитети са направили срещи с ръководителите на предприятията и учрежденията, където работи контингент от български цигани и са изяснени задълженията им. Конкретни задачи са поставени на отечественофронтския актив в кварталите.

Окръжният и общинските народни съвети навреме извършиха необходимата организационно-техническа работа, произтичаща от указанията на ЦК. Длъжностните лица, които работят по подмяната на документите са подбрани и всички са със средно образование. С тях, както и със секретарите и началниците на отделите “Комплексно-административно обслужване” при общините не се проведе инструктаж с изясняване на всички въпроси по организацията и практическото изпълнение на задачата.

Изтеклият период се използва главно за създаване на организация, поради което както е видно от приложената справка, резултатите са незначителни – през първото шестмесечие на 1981 година са издадени 437 паспорта, а от 1. VII до 25.IX. – 545. През това време отклонения от утвърдените постановления не са допуснати. Строго се спазва положението – подмяната на документите да става по местоживеене, да се извършва след изявена доброволност и да обхваща целите семейства, а не техни отделни членове. Отчитаме обстановката за нормална. Сред българските цигани не се наблюдават прояви на турчеене, нито пък са установени опити за влияние на турското население върху тях.

За да се подсили темпа, са необходими още по-действен подход и резултатни мероприятия от страна на партийните и държавни органи. Не навсякъде

е изградена препоръчаната организация за индивидуалната работа. Все още недостатъчно в това дело са заели място Отечествения фронт, ДКМС и Профсъюзите.

Паралелно с подмяната на документите още повече е наложително да продължат грижите от ръководствата на окръга и селищните системи за осигуряване работни места за незаетите, решаване на нуждаещите се на жилищния проблем, ускоряване на благоустройствени мероприятия – там, където това все още не е направено, по-нататъшното активизиране и подобряване съдържанието на просветната и културната дейност. Впрочем това са основните въпроси, поставени на срещите, при индивидуалните разговори с българските цигани.

Приложение: Справка за първите резултати по подмяната на паспортите и имената на българските цигани.

Отпечатано в 3 екземпляра:

№1 за ЦК на БКП

№2 и №3 за ОК на БКП

изп.: Ст. Шопов

Нап.: Р. Китанова

ОКРЪЖЕН КОМИТЕТ НА БКП
ЗАВ. ОТДЕЛ "ПАТРИОТИЧНО
ВЪЗПИТАНИЕ"
(К. ВОЙНОВ)

ДА – Благоевград, фонд 2Б, оп. 12, а.е.41, л. 133 - 134

С П Р А В К А ЗА ИЗВЪРШЕНОТО ПО ПОДМЯНАТА НА ИМЕНАТА
НА БЪЛГАРСКИТЕ ЦИГАНИ В БЛАГОЕВГРАДСКИ ОКРЪГ

СЕКРЕТНО!

С П Р А В К А

ЗА ИЗВЪРШЕНОТО ПО ПОДМЯНАТА НА ИМЕНАТА
НА БЪЛГАРСКИТЕ ЦИГАНИ В БЛАГОЕВГРАДСКИ ОКРЪГ

По данни от последното преброяване на населението в Благоевградски окръг живеят 16 292 български цигани. От тях в селищните системи Банско, Белица, Якоруда, Гоце Делчев, Гърмен, Хаджидимово и Сатовча живеят 5 422, като всички са с подменени турско-арабски имена и издадени паспорти.

Съгласно решението на Секретариата на ЦК на БКП и 171 Решение на Бюрото на Министерския съвет от 1. VII.1981 година започна процеса на подмяна на турско-арабските имена и съответните документи на българските цигани. Картината към 1.VIII. 1981 г. бе следната:

От общо 16 292 към този момент бяха подменени имената на 7763-ма души или оставаха за подмяна 8 529 имена. Те се разпределиха по селищните системи, както следва:

➤ Благоевград	- 1 496;
➤ Симитли	- 954;
➤ Кресна	- 148;
➤ Струмьяни	- 637;
➤ Сандански	- 2 907;
➤ Катунци	- 81;
➤ Петрич	- 1 888;
➤ Първомай	- 291;
➤ Разлог	- 120;

Данните сочат, че в 5 селищни системи – Благоевград, Симитли, Струмьяни, Сандански и Петрич са съсредоточени основния брой български цигани, на които е необходимо да се подменят имената. Към настоящия момент две селищни системи Първомай с 294 и Катунци с 81 броя български цигани докладваха, че са приключили с подмяната на турско-арабските имена.

Средният темп на подмяната на имената към края на м. февруари 1982 година бе 143 човека седмично.

Съгласно указанията на ЦК на БКП от м. март този процес се активизира, вследствие на което през изтеклата седмица са подменени имената на 322 човека.

Най-голям е броят на подменените имена в селищната система – 176 и Симитли – 92.

В селищни системи Струмьяни, Петрич и Благоевград през тази седмица са подменени съответно 20, 18 и 4 имена.

Към днешна дата на 5 634 български цигани турско-арабските имена са сменени, което представлява 63 % от общия брой на подлежащите на преименуване.

Остават още 2 985 човека, разпределени по селищни системи, както следва:

➤ Сандански	- 1 332;
➤ Петрич	- 533;
➤ Благоевград	- 488;
➤ Струмьяни	- 335;
➤ Симитли	- 123;

Ритмично се извършва и паспортизацията на преименуваните се. На 80% от тях са издадени паспорти по новия образец.

При тези темпове, може да се счита, че първия етап – подмяната на имената и паспортите на българските цигани не може в основни линии да приключи към 31.ІІІ.1982 година.

15 март 1982 година
Благоевград

ОКРЪЖЕН КОМИТЕТ НА БКП

ДА – Благоевград, фонд 2Б, оп. 12, а.е.41, л. 135 - 137

СПРАВКА

ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕРКАТА В ОКРЪГА ВЪВ ВРЪЗКА С ПРОБЛЕМИТЕ, СВЪРЗАНИ С ЦИГАНИТЕ ОТ БЪЛГАРСКИ ПРОИЗХОД

Решението на Секретариата на ЦК на БКП от 27.IX.1993 г. постави един твърде важен проблем – ускоряване на обновителния процес сред българските цигани. Изхождайки от поставените задачи в тях, общинските народни съвети в градовете Петрич, Сандански, Благоевград и Симитли разработиха свои мероприятия и програми. Дейността бе насочена в няколко основни направления:

- благоустрояване, хигиенизиране и подобряване търговското обслужване – решително подобряване трудово-възпитателната работа;
- класово-партийното, патриотичното и интернационалното възпитание;
- издигане образователното равнище, бита, културата и социалистическата съзнателност.

В нашия окръг компактни маси от цигани от български произход има в Благоевград – 1900 души, Петрич – 2166 души, Сандански – 3000 души, Симитли – 1015 души.

Имайки предвид тези данни общинските народни съвети положиха усилия за отпочване процеса на премахване компактността на това население за удовлетворяване нуждите от жилища на нуждаещи се семейства.

В Благоевград през миналата 1982 година са картотекирани 14 семейства, 3 от тях са настанени. За първото тримесечие на т. г. са подадени 14 молби, но още не са придвижени. Три семейства са пожелали да закупят жилища. Ведомствени жилища са раздадени на три семейства от Тютюневия комбинат.

В община Симитли са подадени около 60 молби за жилища на частично удовлетворяване в стария регулационен план. Ведомствени жилища не са раздавани. През м. април т.г. ще се утвърди новия регулационен план на гр. Симитли и тогава ще се потърсят възможности за решаване на част от молбите.

В Петрич са взети 15 парцела от ПАК “Беласица”, които ще се дадат на цигани от български произход. Освен това, вътре в самия квартал се дава възможност за още 8 парцела. Подадени са всичко 28 молби. Досега са закупени апартаменти от 3 семейства. Очертава се тенденция сред това население да не излизат от квартала за запазване на компактността.

В община Сандански през 1982 г. има подадени 46 молби, за строеж, настаняване под наем и покупка – от тях 15 са разрешени.

Семейно-битовите празници и обреди, макар и бавно, и трудно все повече наовлизат в бита на циганите от български произход. По-значителен пробив е направен при внедряването на гражданските бракове. Значителна част от тях се сключват в почивните и празничните дни и в ритуалните зали (Сандански, Петрич). Въпреки всичко не можем да кажем, че работата по внедряване на ритуалите е на добро ниво. Все още съществува практика, част от браковете да се сключват в делничните дни и в работните канцеларии (Симитли, Благоевград). По-трудно си пробива път другият весел и жизнерадостен празник “Именуване на новородено дете”. През миналата година, с изключение на Симитли, където е именувано едно дете, няма други случаи на именуване на циганчета от български произход.

В програмата на ОБНС, Сандански, приета на сесия на 29.ІІІ.1983 г. по проблемите на празнично-обредната дейност се предвижда по време на селищните събори да се обхванат и деца от малцинството. Нашата препоръка е обредните домове в Петрич, Сандански, Симитли и Благоевград да активизират дейността си по разширяване обхвата на децата от цигански произход при именуването. Недостатъчна е работата за внедряване на тъжните обреди /погребения и възпоминания/. Гробищата са общи, оградени са, като предстои да се парцелират и благоустроят. В гр. Сандански в момента се работи за тяхното обединяване. Покойниците се погребват в повечето случаи по гражданския ритуал, но не са редките случаи, когато се прибегва до религиозно и мюсюлманско погребение.

Относно преименуването на циганите от български произход проблеми няма. Въпросът е приключен, с изключение на едно семейство в Сандански и още 10, които по съдебен ред са доказали, че са от турски произход, в Петрич – 2 семейства са с неподменени имена.

Относно паспортизацията трябва да отбележим, че въпросът също е почти приключен – в Петрич – 43 паспорта остават за подмяна и в Симитли – 39.

